

УДК 373.5.091.32:355.422

В. Т. Вавриш,
учитель предмета «Захист Вітчизни» ЗОШ І–ІІІ ст.
с. Мизове Старовижівського району Волинської області

Домедична допомога в умовах бойових дій

План-конспект уроку, 10 клас

За допомогою традиційних засобів дітей навчають надавати допомогу на полі бою до прибуття медиків.

Ключові слова: кровотеча, рана, джгут, кінцівка, бинт, навчальні автомати.

Vavrysh V. T. Premedical Care in the Conditions of Military Operation.

With the help of traditional means, children are taught to help on the battlefield, before doctors' arrival.

Key words: bleeding, wound, tourniquet, limb, bandage, practice submachine guns.

Навчально-виховна мета:

- Навчати учнів зупиняти кровотечу з ран верхньої та нижньої кінцівок, ран шиї за допомогою спеціальних джгутів.
- Виховувати почуття впевненості у своїх діях, сміливість.

Навчальні питання

1. Зупинка кровотечі за допомогою спеціальних джгутів (самодопомога).
2. Зупинка кровотечі з ран шиї, верхньої та нижньої кінцівок (взаємодопомога).

Форма проведення заняття: практичне заняття.

Метод проведення заняття: розповідь, пояснення, показ, практичне виконання.

Місце проведення заняття: спортивний зал.

Час проведення: 45 хвилин.

Обладнання та матеріали забезпечення: плакати, презентація, джгути, бинти, навчальні автомати, компресійна пов'язка, турнікет.

Хід уроку

№ з/п	Навчальне питання	Час, хв	Зміст навчального матеріалу	Дії вчителя
1	2	3	4	5
I	Вступна частина	5 2 3 2	Шиккування учнів в одну шеренгу. Рапорт командира навчальної групи. Привітання. Виконання Гімну України. Стройове тренування. Виконання команд «В одну шеренгу – ставай!», «У дві шеренги – ставай!», повороти на місці. Перевірка навиків накладання джгута. Оголошую тему, навчальні питання та мету заняття	Приймаю рапорт командира. Вітаюся з учнями привітанням: «Слава Україні!» Відповідь учнів: «Героям – слава!» Разом з учнями виконую Гімн України. Подаю команди. Перешиковую попарно
II	Основна частина I навчальне питання Зупинка кровотечі	30	Актуалізація опорних знань. Надання домедичної допомоги на полі бою є основною запорукою врятування життя пораненому. Аналіз причин загибелі військовослужбовців під час ведення бойових дій вказує на те, що значну їх частину можна було б	Інструктаж з ТБ. Шиккування в одну шеренгу. Вступне слово. Основні прийоми і методи: розповідь, перегляд

* Презентація – в електронному доповненні до журналу на сайті ВІСНО.

Методичні публікації

1	2	3	4	5
	за допомогою спеціальних джгутів (самодопомога)	12	урятувати при своєчасному та якісному наданні домедичної допомоги. Основною причиною смерті 80–90 % таких поранених стала масивна крововтрата. У секторі обстрілу слід в максимально стислий час надати тільки той мінімальний обсяг допомоги, який дозволить пораненому дожити до закінчення бою або забезпечить його життєздатність під час транспортування в укриття. Якщо на пошкоджену стегнову артерію протягом 2 хв не накладено джгут, то поранений обов'язково загине від неоправної втрати крові. Якщо на пошкоджені артерії плеча та передпліччя протягом 30–40 хв не накладено джгут, то поранений може загинути від неоправної втрати крові. Якщо поранений у стані коми протягом 5–6 хв не буде повернутий на живіт, то він може загинути від западання язика і потрапляння блювотних мас у дихальні шляхи	слайда, відео, особистий показ, тренування. Алгоритм дій: зупинка кровотечі пальцевим притисканням, джгутом. Фронтально. Команда «До бою!»
2 навчальне питання	Зупинка кровотечі з ран шиї, верхньої та нижньої кінцівок (взаємодопомога)	18	Домедичну допомогу в секторі обстрілу надають тільки за наказом командира, оскільки основним у бою є виконання бойового завдання. В окремих випадках, коли дозволяє тактична ситуація, рішення приймають самостійно. Допомога надається у вигляді само- та взаємодопомоги. Наближаючись до пораненого, необхідно постаратись отримати якомога більше візуальної інформації про нього і місце події: чи сталося це на Ваших очах, у якому положенні лежить, які видимі пошкодження, сторонні предмети в тілі, чи є калюжі крові, де його особиста зброя, чи Вам додатково нічого не загрожує (прихована під тілом граната зі знятою чекою і под.). Ознаки життя пораненого в секторі обстрілу визначають тільки шляхом усного звертання до нього: «Тебе поранено? Тобі потрібна допомога?» Відсутність відповіді трактують як непритомність і потребу надати домедичну допомогу. Визначати наявність дихання чи пульсу небезпечно, тому цього не слід робити. У секторі обстрілу можна виконати зупинку зовнішньої кровотечі при локалізації рани в ділянці шиї, рук чи ніг (видима рана, з якої витікає кров, пляма на одязі або калюжа крові під частиною тулуба, рукою чи ногою). У секторі обстрілу слід зупинити виключно небезпечну для життя кровотечу (інтенсивне витікання крові з рани, видима калюжа крові). Під час виконання будь-якої маніпуляції в секторі обстрілу поранений і той, хто його рятує, перебувають у небезпеці, тому все необхідно робити максимально швидко з дотриманням правил особистої безпеки (рятувальник не підіймається вище тіла пораненого, який лежить на землі)	Шпикування в дві шеренги. Основні прийоми і методи: розповідь, перегляд слайда, відео, особистий показ, тренування. Алгоритм дій домедичної допомоги: – взаємодопомога: пересування до пораненого: – не доторкатися до рани руками; – добре вимити руки, перш ніж накласти пов'язку; – пов'язку накладати на вхідні й вихідні отвори; – тампоном, змоченим йодом, перекисом водню, обережно протерти шкіру навколо рани; – зупинка кровотечі; – тампонування наскрізної рани; – накладання тісної пов'язки, шини; – повідомлення командиру; – транспортування потерпілого в жовту зону. Тренування попарно. Команда «До бою!»
III	Заключна частина	3	Підведення підсумків заняття. Визначення кращих учнів. Домашнє завдання: тренування у виконанні вивчених прийомів	Нагадую тему та мету заняття, вказую на виявлені недоліки та помилки під час заняття. Задаю домашнє завдання

Література

- Надання першої медичної допомоги в умовах бойових дій. URL: <https://navy.mil.gov.ua/nadannia-pershoi-medychnoi-dopomohy-v-umovakh-boiovikh-dii-v-sektori-obstrilu/>
- Домедична допомога в умовах бойових дій: метод. посіб. URL: https://www.researchgate.net/publication/330213820_Domedicna_dopomoga_v_umovah_boiovih_dij_Metodicnij_posibnik
- Основні принципи надання домедичної допомоги в умовах бойових дій. URL: <https://ru.scribd.com/document/241385411/Osnovni-principi-nadannia-domedichnoi-dopomogi-v-umovakh-boiovikh-dij>